

Bane NOR
postmottak@banenor.no

Vår ref.: 19/22

Oslo, 26.08.2019

Svar på Bane NORs orientering om vurdering av tilskuddsordning til private baner eller objekter/materiell i privat eie

Norges museumsforbund er blitt gjort kjent med Bane NORs brev til museumsbanene angående deres vurdering av tilskuddsordning til private baner eller objekter/materiell i privat eie. Her redegjør Bane NOR for at de vurderer å kutte tilskudd til de norske museumsbanene med virkning fra 1. januar 2020. Dette er en svært alvorlig situasjon, som berører både bemanning ved banene og forvaltningspraksis. Vi vil utdype noen sentrale synspunkter under.

Norges museumsforbund er interesseorganisasjonen for museumspolitisk arbeid og faglig utvikling og representerer de norske museene og deres ansatte. Museene som har ansvaret for de fleste av museumsbanene er medlemmer i Norges museumsforbund, og er organisert i et nasjonalt nettverk for museumsbaner.

Museumsforbundet er gjort kjent med innholdet i brevet nettverket for museumsbanene vil sende ut og slutter seg til forholdene nettverket påpeker. I tillegg ønsker Museumsforbundet særlig å poengtere følgende forhold:

- Museumsforbundet er opptatt av de ulike departementenes og etatenes sektorvise kulturminneansvar. I tråd med Kongelig Resolusjon av 1. oktober 2006 påla regjeringen alle statlige departementer og underliggende etater et sektoransvar for kulturminner, dokumentasjon og bevaring av egen historie.
- Museumsforbundet stiller spørsmål ved prosessen rundt den pågående vurderingen av tilskuddsordningen som nå skisseres. Museumsbanene/museene ble informert om dette i brev datert 15. august 2019, med forslag til endringer som potensielt skal tre helt eller delvis i kraft fra 1. januar 2020. For museumsbanene vil et bortfall av tilskudd til drift innebære nedleggelse av drift med tilhørende oppsigelser av ansatte. Hvis museene skal kunne effektivere en slik avvikling innen 31. desember 2019 burde museene allerede ha startet disse prosessene.
- Konsekvensene av at støtten til museumsbanene forsvinner er store. Det berører ansvaret for viktige kulturminner og hvem som skal forvalte disse videre. Vi ønsker at Bane NOR skal

redegjøre for hva som er gjort for å avklare hvilke konsekvenser en slik beslutning vil få, samt i hvilken grad øvrige bidragsyttere til museumsbanene har vært involvert/er involvert i denne prosessen. Da tenker vi særlig på tilgrensende parter som: fylkeskommunene, Kultur-, Klima- og miljødepartementet, Samferdselsdepartementet, Riksantikvaren, Jernbanedirektoratet osv.

- Vi er kjent med at det gjennom flere år har vært arbeidet med en Landsverneplan for jernbanens kulturminner, som hadde høringsfrist 10. november 2016. Landsverneplanen omfatter bl.a. museumsbanene. Jernbanesektorens handlingsprogram for 2019 – 2029 bekrefter at arbeidet med denne skal videreføres. Museumsforbundet stiller spørsmål ved hvorfor støtteordninger vurderes før denne planen er fullført og offentliggjort i tråd med tidligere vedtak.

Norges museumsforbund vil understreke alvoret i avviklingen av dagens støtteordning uten at en ny tilskuddordning og ansvarsfordeling er kommet på plass. Vi vil understreke at bortfall av støtteordning vil innebære at en viktig del av Norges kulturarv vil forsvinne. Dersom det i 2020 blir full driftsstans ved museumsbanene, vil det ta flere år og medføre store kostnader, å sette dem i operativ drift igjen.

Med vennlig hilsen

John Olsen
styreleder

Liv Ramskjær
generalsekretær

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift.

Kopi:

Jernbanedirektoratet

Kulturdepartementet

Klima- og miljødepartementet

Samferdselsdepartementet

Riksantikvaren

Fylkeskommuner: Akershus, Vest-Agder, Buskerud, Trøndelag, Hedmark, Telemark, Hordaland